

Početna Stranica > ... > [Novac/novčana Potraživanja](#) > [Nesolventnost/stečaj](#) > Finland

Nesolventnost/stečaj

 Finska

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Postupak u slučaju nesolventnosti u Finskoj

Nesolventnost znači da dužnik trajno ne može plaćati svoje dospjele dugove. Ovdje se postupak u slučaju nesolventnosti odnosi na postupak koji se istodobno primjenjuje na sve dužnikove dugove.

U Finskoj postoje tri različite vrste postupaka u slučaju nesolventnosti: stečaj, restrukturiranje poduzeća i prilagodba dugova fizičke osobe. Stečajni postupci uređeni su Stečajnim zakonom (*Konkurssilaki* 120/2004), koji je stupio na snagu 1. rujna 2004. Zakon o restrukturiranju poduzeća (*Laki yrityksen saneerauksesta* 47/1993) i Zakon o prilagodbi dugova fizičke osobe (*Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä* 57/1993) stupili su na snagu 8. veljače 1993.

Stečaj je postupak likvidacije čiji je cilj unovčenje dužnikove imovine i raspodjela sredstava vjerovnicima. Restrukturiranje poduzeća i prilagodba dugova fizičkih osoba reorganizacijske su mjere kojima se dužnicima omogućuje da prevladaju svoje financijske poteškoće.

Dužnik isto tako može sa svojim vjerovnicima sklopiti sporazum o plaćanju dugova i druge dogovore izvan službenog postupka u slučaju nesolventnosti. Međutim, ne postoje pravne odredbe kojima se uređuju dogovori koji se sklapaju na dobrovoljnoj osnovi pa u ovom dokumentu neće biti riječi o takvim dogovorima.

U nastavku se navodi opis glavnih značajki prethodno navedenih postupaka u slučaju nesolventnosti.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Područje primjene stečaja opće je, što znači da i fizičke i pravne osobe mogu proglasiti stečaj. Pravna osoba može proglasiti stečaj čak i ako je izbrisana iz mjerodavnog registra ili je prestala postojati. Stečaj se može proglasiti i u pogledu ostavine ili stečajne mase preminule osobe.

Restrukturiranje

Sva poduzeća koja obavljaju gospodarsku djelatnost mogu biti predmet postupka restrukturiranja, a to vrijedi i za društva, privatne poduzetnike i samozaposlene osobe.

Međutim, određena poduzeća, kao što su kreditne institucije i osiguravateljska društva, koja podliježu posebnim propisima i kontroli, isključena su iz područja primjene postupka restrukturiranja.

Prilagodba duga

Prilagodba duga može se odobriti samo fizičkoj osobi. Pod određenim se uvjetima prilagodba duga može odobriti i fizičkoj osobi koja djeluje kao trgovac pojedinac ili koja obavlja poslovnu djelatnost u javnom trgovačkom društvu ili kao komplementar u komanditnom društvu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Opći uvjet za pokretanje svih triju vrsta postupka u slučaju nesolventnosti jest nesolventnost dužnika. Nesolventnost znači da dužnik trajno ne može plaćati svoje dospjele dugove.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti i ako postoji opasnost da dužnik postane nesolventan.

Stečaj

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Opći je uvjet za proglašenje stečaja nesolventnost dužnika. Stečajnim zakonom propisuju se pretpostavke nesolventnosti kako bi se jednostavnije utvrdilo je li osoba nesolventna; dužnik koji ispunjava te pretpostavke smatra se nesolventnim, osim ako se dokaže drukčije.

Smatra se da je dužnik nesolventan u sljedećim slučajevima:

1. ako dužnik izjavi da je nesolventan i ne postoje posebni razlozi da se ta izjava ne prihvati;
2. ako je dužnik obustavio plaćanja;
3. ako je u postupku izvršenja u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka utvrđeno da dužnik ne može otplatiti tražbinu u cijelosti; ili
4. ako dužnik, koji jest ili je bio obvezan voditi računovodstvene evidencije tijekom godine koja je prethodila godini podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, nije otplatio nespornu i dospjelu tražbinu vjerovnika u roku od tjedan dana od primitka opomene.

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ako se njegova tražbina prema dužniku temelji na sudskoj odluci ili drugoj osnovi za izvršenje, obvezi koju je potpisao dužnik i koju dužnik ne osporava očitim obrazloženjem, ili je na drugi način nesporna. Iznos koji se potražuje ne mora biti dospio i neplaćen. Postoje ograničenja u pogledu podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka ako je riječ o neznatnim tražbinama i u slučajevima u kojima vjerovnik ima jamstvom osiguranu tražbinu.

Stečajni postupak započinje kad sud proglašuje stečaj dužnika. Sud istodobno imenuje stečajnog upravitelja. Na početku stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase.

Stečajni upravitelj obavezan je obavijestiti vjerovnike o pokretanju stečajnog postupka. Strane vjerovnike, kako su navedeni u Uredbi (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća o postupku u slučaju nesolventnosti, potrebno je obavijestiti kako je propisano tom uredbom.

Bilješka o pokretanju stečajnog postupka upisuje se i u, na primjer, registar stečajnih postupaka i postupaka reorganizacije, sudski registar, registar vlasničkih prava i hipoteka, registar brodova, registar brodova u izgradnji, registar zrakoplova, registar poslovnih hipoteka, registar vozila i podataka o vozačima te knjigovodstveni registar.

Protiv odluke okružnog suda (*käräjäoikeus*) o donošenju rješenja o pokretanju stečajnog postupka ili o odbijanju zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka može se podnijeti žalba drugostupanjskom sudu.

Restrukturiranje

Zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Vjerovniku za pokretanje postupka restrukturiranja nije potrebna suglasnost dužnika. Većinu zahtjeva podnose dužnici.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti ako je dužnik nesolventan i ne postoje zakonske prepreke za pokretanje postupka. Prepreka postoji, na primjer, ako je vjerojatno da se programom restrukturiranja neće riješiti nesolventnost ili da dužnikova imovina nije dostatna za pokrivanje troškova postupka restrukturiranja. Postupak restrukturiranja može se pokrenuti i ako je dužnik suočen s neminovnom nesolventnošću. Postupak restrukturiranja na temelju neminovne nesolventnosti može se pokrenuti na prijedlog vjerovnika samo ako se tražbina odnosi na znatan financijski interes. Osim toga, postupak restrukturiranja mogu pokrenuti najmanje dva vjerovnika čije ukupne tražbine čine barem petinu dužnikovih poznatih dugova i koji podnesu zajednički zahtjev s dužnikom ili izjave da podupiru dužnikov zahtjev.

Pravne posljedice pokretanja postupka restrukturiranja automatski stupaju na snagu od datuma sudske odluke o

pokretanju postupka. Nakon podnošenja zahtjeva sud može, na zahtjev podnositelja zahtjeva ili dužnika, naložiti da zabrana otplate dugova i pružanja jamstva za dugove, zabrana naplate duga ili zabrana ovrhe ili drugih mjera izvršenja stupe na snagu prije pokretanja postupka.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavezan je obavijestiti vjerovnike o pokretanju postupka. O pokretanju postupka restrukturiranja moraju se obavijestiti i određena tijela te se pokretanje postupka restrukturiranja upisuje, na primjer, u registar stečajnih postupaka i postupaka reorganizacije, sudski registar te registar vlasničkih prava i hipoteka.

Protiv odluke okružnog suda o pokretanju postupka restrukturiranja ili o odbijanju zahtjeva za pokretanje postupka restrukturiranja može se podnijeti žalba drugostupanjskom sudu.

Prilagodba duga

Postupak prilagodbe duga pokreće se na zahtjev dužnika. Za pokretanje postupka prilagodbe duga potrebno je da je dužnik nesolventan i ne može primjereno poboljšati svoju sposobnost plaćanja kako bi mogao podmiriti svoje dugove. Glavni razlog za nesolventnost mora biti bitno smanjenje dužnikove sposobnosti plaćanja zbog toga što je došlo do promjene u okolnostima za koju nije prvenstveno kriv dužnik, kao što je bolest. Prilagodba duga može se odobriti i ako inače postoji dobar razlog za to s obzirom na iznos dugova i drugih obveza dužnika u odnosu na njegovu sposobnost plaćanja. Prilikom ocjenjivanja dužnikove sposobnosti plaćanja u obzir se uzimaju, na primjer, imovina, dohodak i potencijal za zaradu dužnika.

Ne smije postojati pravna prepreka za postupak prilagodbe duga (npr. dug nastao zbog kaznenog djela ili nerazborito i neodgovorno zaduživanje). Međutim, prilagodba duga može se odobriti neovisno o općoj prepri ako za to postoji dobar razlog. U takvim slučajevima posebna se pozornost mora posvetiti mjerama koje dužnik poduzima u svrhu podmirivanja svojih dugova, tomu koliko su dugo potraživani iznosi dospjeli i neplaćeni te drugim okolnostima u kojima se nalazi dužnik, kao i važnosti prilagodbe duga za dužnika i vjerovnike.

Prilagodba duga ne može se odobriti ako dužnik nema raspoloživa financijska sredstva zbog razloga koji se smatra privremenim ili ako su raspoloživa financijska sredstva dužnika zbog takvog razloga dostatna za pokrivanje tek neznatnog dijela njegovih dugova.

Pravni učinci pokretanja postupka prilagodbe duga automatski stupaju na snagu od datuma sudske odluke o pokretanju postupka. Nakon podnošenja zahtjeva sud može, na zahtjev dužnika, naložiti da privremena zabrana otplate dugova i pružanja jamstva za dugove ili naplate duga ili ovrhe i drugih mjera izvršenja stupe na snagu prije pokretanja postupka.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Imovina koju dužnik posjeduje na početku stečajnog postupka i imovina koju dužnik stekne prije zaključenja stečajnog postupka čine dio stečajne mase. Prihodi od imovine stečajne mase te imovina koja se može vratiti u masu na temelju Zakona o povratu imovine u stečajnu masu (*Laki takaisinsaannista konkurssipesään* 758/1991) ili na nekoj drugoj osnovi isto tako čine dio imovine stečajne mase.

Imovina izuzeta od ovrhe u pravilu ne čini dio stečajne mase. Osim toga, imovina koju je fizička osoba stekla ili dohodak koji je zaradila nakon pokretanja stečajnog postupka ne čine imovinu njezine stečajne mase.

Restrukturiranje

U postupku restrukturiranja za dužnika se sastavlja program restrukturiranja. Taj program mora sadržavati, na primjer, prikaz financijskog položaja dužnika, tj. njegove imovine, obveza i drugih preuzetih obveza. Program restrukturiranja mora se sastaviti na temelju ukupne imovine dužnika u trenutku pokretanja postupka. Moguć je i povrat: transakcija koja se mogla vratiti u nesolvencijsku masu možda će se morati poništiti u postupku restrukturiranja zbog istih razloga kao i u slučaju stečaja.

Iako je u iznimnim slučajevima program restrukturiranja moguće izmijeniti nakon njegova odobrenja, iznosi plaćanja koje treba izvršiti prema svakom vjerovniku više se ne mogu povećati izmjenom programa. Međutim, imovina prenesena na dužnika nakon odobrenja programa restrukturiranja može vjerovnicima poslužiti kao osnova za zahtijevanje dodatnih plaćanja od dužnika. Dužniku se može naložiti da izvrši dodatna plaćanja navedena u programu ako se financijski položaj dužnika smatra boljim u odnosu na razdoblje u kojem je program sastavljen. Zahtjev za dodatna plaćanja može se podnijeti ako za to postoji opravdan razlog. Takav se zahtjev mora podnijeti sudu najkasnije godinu dana od predavljanja završnog izvješća sudu.

Prilagodba duga

U postupku prilagodbe duga za dužnika se potvrđuje raspored plaćanja u skladu s njegovom sposobnošću plaćanja. Pri ocjenjivanju dužnikove sposobnosti plaćanja čimbenici koji se moraju uzeti u obzir jesu, među ostalim, financijska sredstva prikupljena likvidacijom imovine dužnika, dužnikov dohodak i potencijal za zaradu, nužni troškovi života i obveza uzdržavanja. U postupku prilagodbe duga sav dohodak dužnika koji premašuje njegove nužne životne troškove i obvezu uzdržavanja upotrebljava se za podmirivanje dugova, kao i njegova ostala imovina koja ne služi za ispunjavanje njegovih osnovnih potreba. Imovinom kojom se ispunjavaju osnovne potrebe smatra se dom u vlasništvu dužnika u kojem on i živi, kućni namještaj u razumnoj mjeri te osobni predmeti i predmeti koje dužnik upotrebljava za rad u mjeri u kojoj su razumno potrebni. Imovina kojom se ispunjavaju osnovne potrebe dužnika može se likvidirati samo u zakonom propisanim slučajevima.

Osim toga, na temelju rasporeda plaćanja od dužnika se može zahtijevati izvršenje dodatnih plaćanja ako tijekom razdoblja primjene rasporeda plaćanja ostvari dodatni dohodak ili primi imovinu. Dužnik je obvezan vjerovnicima platiti određeni dio svih darova i drugih jednokratnih plaćanja koje primi tijekom razdoblja primjene rasporeda plaćanja. Ako dohodak dužnika premašuje dohodak utvrđen za raspored plaćanja, dužniku se može naložiti da određeni dio dodatnog dohotka plati vjerovnicima.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

O proglašenju stečaja odlučuje sud. Sud imenuje i stečajnog upravitelja. Osoba može biti imenovana stečajnim upraviteljem ako pristane na imenovanje, ima sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za tu funkciju te je i inače prikladna za njezino obnašanje. Stečajni upravitelj ne smije imati odnos s dužnikom ili vjerovnikom kojim bi se narušila neovisnost stečajnog upravitelja o dužniku ili nepristranost prema vjerovnicima ili njegova sposobnost da obavlja tu zadaću na odgovarajući način. Pravna osoba ne može biti imenovana stečajnim upraviteljem.

Stečajni upravitelj ima središnju ulogu u upravljanju stečajnom masom. Dužnosti stečajnog upravitelja uključuju zastupanje stečajne mase, brigu o tekućem upravljanju stečajnom masom, sastavljanje popisa predmeta stečajne mase i opisa dužnika, zaprimanje prijave tražbina i sastavljanje nacрта diobnog popisa i njegove konačne verzije. Stečajni upravitelj brine i o upravljanju imovinom i prodaji imovine koja pripada stečajnoj masi te za isplatu financijskih sredstava.

Nakon pokretanja stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase. Suradnja dužnika obvezna je i potrebna kako bi se stečajni postupak mogao zaključiti. Dužnik mora stečajnom upravitelju staviti na raspolaganje informacije koje su potrebne kako bi se sastavio i potvrdio popis predmeta stečajne mase. Dužnik ima pravo primiti informacije o stečajnoj masi, prisustvovati skupštinama vjerovnika i izražavati mišljenja o pitanjima o kojima se odlučuje.

Restrukturiranje

Nakon pokretanja postupka restrukturiranja poduzeća sud imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti punoljetna i dokazano poštena osoba, ne smije biti u stečaju i mora imati punu pravnu sposobnost. Mora imati i sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za obnašanje te funkcije. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije imati odnos s dužnikom ili bilo kojim od vjerovnika kojim bi se narušila njegova neovisnost o dužniku ili njegova nepristranost prema vjerovnicima. Pravna osoba ne može biti imenovana upraviteljem u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je za ostvarenje svrhe postupka restrukturiranja te za zaštitu interesa vjerovnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja izvješće o dužnikovoj imovini i obvezama te

prijedlog programa restrukturiranja (određene druge stranke, na primjer dužnik, imaju pravo sastaviti vlastiti prijedlog programa restrukturiranja). Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako nadzire djelatnosti dužnika.

Sud može imenovati odbor vjerovnika koji zastupa vjerovnike i djeluje kao savjetodavno tijelo kako bi pomogao upravitelju u slučaju nesolventnosti u obavljanju njegovih dužnosti. Odbor se ne imenuje ako se smatra da je to nepotrebno zbog malog broja vjerovnika ili zbog nekog drugog razloga.

Dužnik zadržava ovlasti nad svojom imovinom i djelatnostima, osim ako je zakonom propisano drukčije. Međutim, nakon pokretanja postupka dužnik ne smije, na primjer, bez suglasnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti preuzimati nove dugove, osim ako je dug povezan s uobičajenim djelatnostima dužnika te njegov iznos i uvjeti nisu neuobičajeni. Na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti ili vjerovnika ovlasti dužnika mogu se ograničiti i na druge načine ako postoji opasnost da će dužnik postupati na način koji bi naštetio interesima vjerovnika ili ih ugrozio. Dužnik je obavezan surađivati sa sudom, upraviteljem u slučaju nesolventnosti i odborom vjerovnika te im pružati informacije.

Dužnik u pravilu i dalje može izvršavati svoje pravo na tužbu u sudskim postupcima koji su u tijeku ili će tek biti pokrenuti, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči preuzeti izvršavanje dužnikova prava na tužbu.

Prilagodba duga

Sud može imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti za prilagodbu duga ako se to smatra potrebnim za razjašnjenje financijskog položaja dužnika ili likvidaciju njegove imovine ili u druge svrhe za ostvarenje prilagodbe duga. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti punoljetna i dokazano poštena osoba koja je spremna pristati na imenovanje, ne smije biti u stečaju i mora imati punu pravnu sposobnost. Mora imati i sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za obnašanje te funkcije. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije imati odnos s dužnikom ili bilo kojim od vjerovnika kojim bi se narušila njegova neovisnost o dužniku ili njegova nepristranost prema vjerovnicima. Pravna osoba ne može biti imenovana upraviteljem u slučaju nesolventnosti.

Dužnost je upravitelja u slučaju nesolventnosti, ako ga se imenuje, da sastavi nacrt rasporeda plaćanja i obavlja ostale dužnosti koje mu sud odredi. Prilikom sastavljanja nacrta rasporeda plaćanja upravitelj u slučaju nesolventnosti mora pregovarati s dužnikom i vjerovnicima te im pružati potrebne informacije o prilagodbi duga i davati im mogućnost da dostave izjavu o prijedlogu i nacrtu rasporeda plaćanja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti se imenovati i kako bi obavio likvidaciju imovine dužnika te izvršio prijenos tako prikupljenih financijskih sredstava vjerovnicima. Ako nije imenovan upravitelj u slučaju nesolventnosti, za sastavljanje nacrta rasporeda plaćanja odgovoran je dužnik. O početku postupka prilagodbe duga odlučuje sud. Sud je odgovoran i za potvrđivanje rasporeda plaćanja.

Dužnik zadržava vlasnička prava i prava na posjed imovine. Međutim, sva imovina dužnika kojom se ne ispunjavaju osnovne potrebe dužnika upotrebljava se za podmirivanje dugova. Dužnik je obavezan sudu, vjerovnicima i, ako je imenovan, upravitelju u slučaju nesolventnosti pružiti sve potrebne informacije o pitanjima koja su relevantna za prilagodbu duga. Dužnik je obavezan i surađivati u urednom izvršavanju prilagodbe duga.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Stečaj

Osim određenih iznimki, vjerovnik ima pravo tražbinu u stečajnom postupku upotrijebiti za prijebaj duga prema dužniku na početku stečajnog postupka, čak i ako dug prema dužniku ili tražbina još nisu ni dospjeli. Pravo na prijebaj ne primjenjuje se na tražbinu na temelju koje vjerovnik nema pravo na isplatu iz stečajne mase ni na bilo koju tražbinu koja je podređena u odnosu na druge tražbine. Vjerovnik je dužan dostaviti informacije o tražbini koja će se upotrijebiti za prijebaj.

Restrukturiranje

Unatoč zabrani naplate dugova vjerovnik ima pravo izvršiti prijebaj tražbine s dugom prema dužniku pri pokretanju postupka pod istim uvjetima kao u stečajnom postupku. Obavijest o prijebaju mora se uručiti i upravitelju u slučaju nesolventnosti.

Pravo na prijebaj ne primjenjuje se na prijebaj koji kreditna institucija izvršava u pogledu finansijskih sredstava koja je dužnik položio u toj instituciji kada zabrana naplate stupa na snagu ili nakon toga, ni na finansijska sredstva koja se nalaze u kreditnoj instituciji u trenutku prijenosa na račun dužnika ako se taj račun može upotrijebiti za plaćanja.

Prilagodba duga

Nakon početka prilagodbe duga protiv dužnika se ne smiju poduzimati mjere naplate duga koji je predmet obustave plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Obustava plaćanja uključuje i prijebaj između dužnikovih tražbina i dugova vjerovniku. Međutim, ta se obustava ne primjenjuje na prijebaj poreza.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

U pravilu ugovori koji ne obuhvaćaju tražbine koje su predmet postupka u slučaju nesolventnosti ostaju valjani i nepromijenjeni u svim vrstama postupaka u slučaju nesolventnosti.

Stečaj

Ako na početku stečajnog postupka dužnik nije izvršio ugovor čija je strana, druga ugovorna strana mora zatražiti izjavu o tome hoće li se ugovorne obveze prema njoj izvršavati iz stečajne mase. Ako se da takva izjava i ako se položi prihvatljivo jamstvo za izvršenje ugovora, ugovor se ne može raskinuti. Međutim, druga ugovorna strana može raskinuti ugovor ako je ugovor osobne prirode ili ako postoji neki drugi poseban razlog zbog kojeg druga strana ne mora ostati u ugovornom odnosu sa stečajnom masom.

Ako poslodavac proglasi stečaj, ugovor o radu može raskinuti bilo koja strana, neovisno o njegovu trajanju. Otkazni rok traje 14 dana, bez obzira na to koliko bi trajao u uobičajenim okolnostima. Plaća dospjela u razdoblju stečaja isplaćuje se iz stečajne mase.

Iz stečajne mase plaća se i najam koji proizlazi iz ugovora o zakupu poslovnog prostora za bilo koje razdoblje tijekom kojeg se prostor upotrebljava, čak i ako nije preuzeta odgovornost za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ugovora o zakupu iz stečajne mase. Ako u roku od najmanje mjesec dana koji utvrđuje zakupodavac nije dana izjava o tome da će se nakon početka stečajnog postupka obveze koje proizlaze iz ugovora o zakupu ispunjavati iz stečajne mase, zakupodavac ima pravo poništiti ugovor o zakupu.

Ako u skladu s ugovorom o ustupanju pokretne imovine odredbe o zadržavanju vlasničkih prava ili povratu imovine prestaju važiti nakon uplate kupoprodajne cijene, ugovorne obveze mogu se izvršavati iz stečajne mase te se o tome obavješćuje prodavatelja i plaća se neplaćena kupoprodajna cijena, uvećana za zatezne kamate, u skladu s izvornim uvjetima. Obavijest se dostavlja i cijena plaća u razumnom roku nakon što prodavatelj zatraži plaćanje ili povrat imovine.

Pojedinačna transakcija može se poništiti na temelju osnove za povrat iz Zakona o povratu imovine u stečajnu masu.

Restrukturiranje

Pokretanje postupka restrukturiranja ne utječe na postojeće preuzete obveze dužnika, osim ako je drukčije propisano zakonom.

Ugovor o zakupu ili ugovor o *leasingu* u kojem je dužnik zakupnik može raskinuti dužnik na način da ugovor prestaje dva mjeseca nakon dostave obavijesti o raskidu, neovisno o bilo kakvim odredbama u ugovoru koje se odnose na trajanje ugovora ili rok za dostavu obavijesti.

Osoba koja se prije početka postupka dužniku obvezala izvršavati ugovor, ali koja to izvršavanje nije dovršila u trenutku pokretanja postupka ima pravo na naknadu za svoje izvršenje ako se to izvršenje može smatrati uobičajenim dijelom djelatnosti dužnika. Ako je riječ o drugoj vrsti ugovora sklopljenog prije pokretanja postupka i ako dužnik u vrijeme pokretanja postupka nije ispunio svoje obveze plaćanja u skladu s ugovorom, upravitelj u slučaju nesolventnosti na zahtjev druge stranke izjaviti će hoće li se dužnik pridržavati ugovora. Ako je odgovor negativan ili ako nije dan u razumnom roku, druga ugovorna strana ima pravo otkazati ugovor.

Ugovor u skladu s kojim je dužnik obvezan izvršiti plaćanje na temelju ili u pogledu duga koji se restrukturira ništavan je, osim ako se obveza plaćanja temelji na odobrenom programu restrukturiranja.

Ako je poslodavac predmet postupka restrukturiranja, poslodavac ima pravo raskinuti ugovor o radu bez obzira na njegovo trajanje uz otkazni rok od dva mjeseca pod određenim uvjetima.

Transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za pokretanje postupka restrukturiranja podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti na zahtjev vjerovnika u postupku restrukturiranja pod istim uvjetima utvrđenima Zakonom o povratu imovine u stečajnu masu.

Prilagodba duga

Dužnik ima pravo raskinuti ugovor o zakupu ili bilo koji drugi ugovor u kojem je dužnik zakupnik, ili bilo koji potrošački ugovor ili ugovor o najmu s pravom kupnje, uz otkazni rok od dva mjeseca.

Dužnik se mora odreći sve imovine kojom se ne ispunjavaju njegove osnovne potrebe, a koju je stekao na temelju sustava djelomičnog plaćanja ili najma s pravom kupnje.

Ugovor u skladu s kojim je dužnik obvezan izvršiti plaćanje na temelju ili u pogledu duga koji se prilagođava ništavan je, osim ako se obveza plaćanja temelji na odobrenom rasporedu plaćanja ili zakonu.

Osoba koja se prije početka postupka dužniku obvezala izvršavati ugovor, ali koja to izvršavanje nije dovršila u trenutku pokretanja postupka ima pravo na naknadu za svoje izvršenje ako se to izvršenje može smatrati uobičajenim dijelom djelatnosti dužnika.

Transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za prilagodbu duga podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti na zahtjev vjerovnika u postupku prilagodbe duga pod istim uvjetima utvrđenima Zakonom o povratu imovine u stečajnu masu.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Stečaj

Nakon početka stečajnog postupka protiv stečajne mase ne smije se podnijeti tužba u svrhu dobivanja osnova za izvršenje u pogledu tražbine u stečajnom postupku te se u pogledu imovine u stečajnoj masi ne provode mjere izvršenja u svrhu naplate tražbine u stečajnom postupku. Međutim, vjerovnik koji je zaštićen instrumentom osiguranja može podnijeti tužbu kako bi naplatio tražbinu iz instrumenta osiguranja.

Restrukturiranje

Nakon pokretanja postupka restrukturiranja dužnik u pravilu podliježe zabrani otplate, a vjerovnici podliježu zabrani naplate duga. Protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere naplate duga koji se restrukturira ili mjere osiguranja njegova plaćanja. U određenim slučajevima osigurani vjerovnik može od suda zatražiti da mu odobri upotrebu jamstva kako bi se naplatio. To može biti moguće ako je jasno da, s obzirom na dogovore o restrukturiranju, imovinu koja služi kao jamstvo nije potrebno zadržati u posjedu dužnika.

U pravilu se nakon pokretanja postupka protiv dužnika ne smiju provoditi mjere osiguranja koje se temelje na službenim odlukama.

Prilagodba duga

Kao i u postupku restrukturiranja, u postupku prilagodbe duga vjerovnik podliježe obustavi naplate duga. Ako je dug obuhvaćen područjem primjene obustave plaćanja, protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere naplate duga koji je predmet plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Osim toga, na dužnika se ne primjenjuju kazne za zakašnjelo plaćanje. Međutim, u određenim slučajevima osigurani vjerovnik može od suda zatražiti da mu odobri upotrebu jamstva kako bi se naplatio. To može biti moguće ako imovina koja služi kao instrument osiguranja nije namijenjena ispunjavanju osnovnih potreba dužnika ili ako dužniku ta imovina nije potrebna za obavljanje njegove poslovne djelatnosti.

Vjerovnik može podnijeti tužbu ili pokrenuti drugi postupak kako bi zadržao svoje pravo na izvršenje ili stekao osnovu za izvršenje. U pravilu, neovisno o odredbama o zabranama u pogledu pokretanja postupka prilagodbe duga, vjerovnik može zatražiti i nalog za izricanje mjera predostrožnosti te izvršenje takvog naloga.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Na početku stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase u korist stečajnog upravitelja. Kao posljedica toga stečajna masa ima pravo zauzeti položaj stranke u pitanjima koja se odnose na imovinu koja pripada stečajnoj masi: stečajna masa mora zadržati mogućnost nastavka sudskog postupka koji je u tijeku između dužnika i trećih osoba, a odnosi se na imovinu stečajne mase. Ako stečajna masa ne iskoristi tu mogućnost, dužnik može nastaviti postupak.

Slično tomu, stečajna masa mora zadržati mogućnost nastavka sudskog postupka koji se odnosi na tražbinu o kojoj se odlučuje u stečajnom postupku protiv dužnika. Ako stečajna masa odbije odgovoriti na tužbu, a dužnik ne želi nastaviti postupak, tužitelj može zatražiti donošenje odluke o predmetu.

Restrukturiranje

Dužnik i dalje može izvršavati svoje pravo na tužbu u sudskim postupcima koji su u tijeku ili u drugim odgovarajućim postupcima u kojima je stranka, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči preuzeti izvršavanje dužnikova prava na tužbu. Ista se odredba primjenjuje na sudske postupke ili druge postupke koji će se pokrenuti nakon početka postupka restrukturiranja.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo podnošenja tužbenih zahtjeva i pokretanja sudskih postupaka ili drugih odgovarajućih postupaka u ime dužnika te izvršavanja dužnikova prava na tužbu u postupku. Osim toga, upravitelj u slučaju nesolventnosti može prihvaćati obavijesti u ime dužnika.

Prilagodba duga

Pokretanje postupka prilagodbe duga ne utječe na sudske postupke u tijeku ili na dužnikovo pravo na tužbu u postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za proglašenje stečaja.

U stečajnom postupku vjerovnici imaju vrhovne ovlasti. Ovlasti u stečajnoj masi izvršavaju vjerovnici osim ako o tom pitanju u skladu sa zakonom odlučuje ili ga rješava stečajni upravitelj. Osim toga, vjerovnici mogu zadržati ovlasti u pitanjima tekućeg upravljanja stečajnom masom ili neke od svojih ovlasti ustupiti stečajnom upravitelju. Ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku započinju pokretanjem stečajnog postupka, a prestaju njegovim zaključenjem.

Pravo na izvršavanje ovlasti vjerovnika pripada onim vjerovnicima koji imaju tražbinu u stečajnom postupku protiv dužnika i koji su tu tražbinu prijavili. Nakon datuma prijave pravo pripada samo onim vjerovnicima koji su prijavili tražbinu ili čija se tražbina zbog drugih razloga može uzeti u obzir u diobnom popisu te vjerovnicima koji su zaštićeni instrumentom osiguranja i koji su podnijeli izjavu o svojoj tražbini.

Najvažnije je tijelo za donošenje odluka skupština vjerovnika, ali mogu se primijeniti i drugi postupci za donošenje odluka. Vjerovnici mogu uspostaviti i odbor vjerovnika koji djeluje kao tijelo za pregovore i povezivanje između stečajnog upravitelja i vjerovnika. Prava glasa vjerovnika određuju se na temelju njihove

trenutačne tražbine u stečajnom postupku. Odluku skupštine vjerovnika čini mišljenje koje podupiru oni vjerovnici čija prava glasa čine natpolovičnu većinu svih vjerovnika koji sudjeluju u glasovanju. U alternativnim postupcima za donošenje odluka glasovi se broje na temelju prava glasa vjerovnika koji su izrazili stajalište.

Restrukturiranje

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja.

Odbor vjerovnika može se imenovati kao zajednički predstavnik vjerovnika. Odbor predstavlja sve skupine vjerovnika, a dužnost mu je pomagati upravitelju u slučaju nesolventnosti u obavljanju njegovih dužnosti te pratiti njegove aktivnosti u ime vjerovnika. Odbor donosi odluke običnom većinom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti pri pripremi nacrt programa restrukturiranja mora pregovarati s odborom vjerovnika i, ako je potrebno, s pojedinačnim vjerovnicima. Osim toga, vjerovnici ili skupine vjerovnika čije tražbine premašuju ograničenje utvrđeno zakonom imaju pravo predložiti nacrt programa restrukturiranja. Nakon što se sastavi nacrt programa restrukturiranja prosljeđuje se vjerovnicima na odobrenje. U slučaju da nema zapreka odobrenju programa, program se može odobriti na temelju suglasnosti svih vjerovnika, suglasnosti većine članova u skupinama vjerovnika i, u određenim okolnostima, čak i bez suglasnosti većine u svim skupinama vjerovnika.

Prilagodba duga

Vjerovnik ne može podnijeti zahtjev za prilagodbu duga fizičke osobe. Međutim, u pravilu dužnik prije podnošenja zahtjeva za prilagodbu duga mora utvrditi postoji li mogućnost za pregovore o nagodbi s vjerovnicima. U skladu s ustaljenim praksama kreditiranja i naplate dugova, vjerovnik mora surađivati u svrhu postizanja nagodbe.

Vjerovnicima se mora dati mogućnost da podnesu izjavu o zahtjevu za prilagodbu duga te o nacrtu rasporeda plaćanja. Prema potrebi, vjerovnici moraju dostaviti pojedinosti o svojim tražbinama u pisanom obliku. Odobreni raspored plaćanja može se izmijeniti na zahtjev vjerovnika ili se može naložiti da prestaje važiti pod određenim uvjetima.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Stečaj

Imovinom stečajne mase mora se upravljati s dužnom pažnjom i svrsishodno te u skladu s pravilnom upravnom praksom.

Jedna od dužnosti stečajnog upravitelja jest briga o prodaji imovine koja pripada stečajnoj masi. Stečajna masa mora likvidirati imovinu iz stečajne mase na način koji je najpovoljniji za stečajnu masu kako bi rezultat prodaje bio što bolji. Instrument osiguranja koji pripada stečajnoj masi može se prodati samo ako vjerovnik zaštićen instrumentom osiguranja za to da suglasnost ili ako sud za to da dopuštenje.

Imovina koja pripada stečajnoj masi ne može se prenijeti na stečajnog upravitelja, njegove pomoćnike ili na osobe povezane sa stečajnim upraviteljem ili pomoćnikom.

Restrukturiranje i prilagodba duga

Prava upravitelja u slučaju nesolventnosti ograničena su na pravo pristupa informacijama koje su potrebne za ispunjavanje njegovih obveza. Dužnik zadržava pravo vlasništva i pravo posjedovanja svoje imovine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti nema pravo na upotrebu ili prijenos imovine dužnika.

Međutim, dužnik mora imati suglasnost upravitelja za niz aktivnosti prijenosa imovine.

Prilagodba duga

U postupku prilagodbe duga upravitelju u slučaju nesolventnosti može se naložiti da likvidira imovinu i provede povezane mjere i dogovore te da tako stečena financijska sredstva proslijedi primateljima.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Tražbina u stečajnom postupku znači dug koji duguje dužnik, a temelji se na pravnoj osnovi koja je nastala prije proglašenja stečaja. Osim toga, sve tražbine osigurane instrumentom osiguranja i tražbine čija su osnova ili iznos uvjetovani, sporni ili na neki drugi način nejasni smatraju se tražbinama u stečajnom postupku. U odnosu u kojem se dug nastavlja, dio duga iz razdoblja prije početka stečajnog postupka smatra se tražbinom u stečajnom postupku.

Stečajne mase u Finskoj imaju pravo neovisnog sklapanja ugovora te stoga imaju vlastita prava i obveze. Tražbine koje su nastale nakon početka stečajnog postupka smatraju se administrativnim troškovima, tj. dugom stečajne mase koji se plaća u cijelosti upotrebom imovine stečajne mase. Stečajna masa odgovorna je za dugove koji proizlaze iz stečajnog postupka ili na temelju ugovora ili obveze koje je sklopila stečajna masa te za dugove za koje je stečajna masa odgovorna u skladu s pravom. Takvi su dugovi uglavnom naknada stečajnog upravitelja, plaće zaposlenika i troškovi najma proizišli iz ugovorâ o zakupu poslovnog prostora.

Restrukturiranje

Dug koji se restrukturira pojam je koji označuje sve dugove dužnika nastale prije podnošenja zahtjeva, uključujući osigurane dugove i dugove čija su osnova ili iznos uvjetovani ili sporni ili na neki drugi način nejasni. Ti se dugovi otplaćuju kako je utvrđeno u rasporedu plaćanja u okviru odobrenog programa restrukturiranja.

Dugovi koji nastaju nakon podnošenja zahtjeva otplaćuju se u skladu s njihovim dospijećem. Isto se primjenjuje na naknade, davanja i druge tekuće izdatke koji se temelje na trajnom ugovornom odnosu ili na trajnom ugovoru o upotrebi ili posjedu ako se odnose na razdoblje nakon podnošenja zahtjeva.

Prilagodba duga

Prilagodba duga obuhvaća sve dugove dužnika koji su postojali prije početka prilagodbe duga. To uključuje obveze na temelju instrumenata osiguranja i dugove koji su uvjetovani, sporni ili na neki drugi način neodređeni u pogledu iznosa ili osnove te kamate na takve dugove koje se obračunavaju od početka prilagodbe duga i potvrđivanja rasporeda plaćanja, kao i troškove naplate i izvršenja u pogledu takvih dugova, ako je određeno da ih plaća dužnik.

Dugovi izvan postupka prilagodbe duga otplaćuju se u skladu s njihovim dospijećem.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Stečaj

Kako bi imao pravo na isplatu, vjerovnik mora prijaviti tražbinu u stečajnom postupku u pisanom obliku (pismo prijave) i dostaviti ga stečajnom upravitelju najkasnije do datuma prijave. U pismu prijave moraju se navesti, na primjer, glavnica tražbine, obračunane kamate i osnova za tražbinu te za kamate. Prijava se može revidirati ili dopuniti nakon datuma prijave. Tražbina se može prijaviti i retroaktivno ako vjerovnik stečajnoj masi plati dodatnu naknadu, osim ako je postojao valjan razlog zašto tražbina nije prijavljena do datuma prijave. Stečajni upravitelj može u nacrtu diobnog popisa uzeti u obzir i neprijavljenu tražbinu u stečajnom postupku ako nema prigovora u pogledu osnove i iznosa tražbine.

Stečajni upravitelj mora provjeriti zakonitost prijavljenih tražbina i njihov mogući redoslijed prema isplatom redovima. Tražbine na temelju kojih se stječe pravo na isplatu moraju se navesti u nacrtu diobnog popisa. Stečajni upravitelj, vjerovnik ili dužnik mogu osporiti tražbinu u nacrtu diobnog popisa, navodeći pojedinosti i razloge. Ako je tražbina vjerovnika osporena, stečajni upravitelj mora vjerovniku dati mogućnost da bude saslušan u tom sporu i predoči dokaze u potporu svojoj tražbini. Tražbina koja nije osporena na vrijeme mora se

smatrati prihvaćenom.

Nakon toga stečajni upravitelj mora sastaviti diobni popis uzimajući u obzir sporove i izjave te podnijeti popis sudu na potvrđivanje. Sud odlučuje o sporovima i drugim nesuglasjima bez odlaganja ili u parničnom postupku te na kraju potvrđuje diobni popis.

Restrukturiranje

Dužnik uz svoj zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja mora priložiti izjavu o vjerovnicima, dugovima i njihovim instrumentima osiguranja. Sud pri izdavanju naloga o pokretanju postupka restrukturiranja određuje datum do kojeg vjerovnici moraju upravitelju prijaviti svoje tražbine u pisanom obliku ako se te tražbine razlikuju od onih koje je prijavio dužnik.

Nakon što se sudu dostavi nacrt programa restrukturiranja, sud strankama u postupku mora dati mogućnost da upravitelju u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku izjave svoje prigovore u pogledu tražbina iz nacrta programa te da u određenom roku podnesu pisanu izjavu o tom nacrtu ili mora pozvati te stranke na saslušanje pred sudom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti i dužnik mogu podnijeti prigovore u ime dužnika. Prigovori se razmatraju, a o pitanju se odlučuje zajedno s odlučivanjem o nacrtu, ako je to moguće, ili se o tom pitanju može odlučiti u zasebnom sudskom postupku. Nakon što sud donese odluku o restrukturiranju nejasnog duga osobi koja je pripremila nacrt daje se mogućnost da ga ispravi, preispita ili dopuni. Nakon toga vjerovnici glasuju o nacrtu programa restrukturiranja.

U pravilu, u okviru restrukturiranja, dug koji nije prijavio dužnik ili vjerovnik i za koji upravitelj u slučaju nesolventnosti nije na drugi način doznao prije odobrenja programa restrukturiranja postaje nevažeći u trenutku odobrenja programa restrukturiranja.

Prilagodba duga

Pri podnošenju zahtjeva za prilagodbu duga dužnik mora dostaviti popis svojih vjerovnika i dugova. Kad izdaje nalog o pokretanju postupka prilagodbe duga, sud vjerovnicima mora poslati primjerke sudskog naloga, zahtjeva i dužnikova nacrta rasporeda plaćanja. Sud mora i odrediti rok za pisane obavijesti vjerovnika o iznosu dugova koji će se prilagoditi, ako se razlikuju od onih koje je prijavio dužnik, rok za pisane izjave vjerovnika o zahtjevu i dužnikovu nacrtu rasporeda plaćanja te rok za moguće prigovore na dugove navedene u popisu.

Sud će obrađivati i rješavati prigovore povezane s postupkom prilagodbe duga u rasporedu plaćanja, ako je to moguće a da se pritom ne prouzroči znatno kašnjenje prilagodbe duga. U suprotnom, sud upućuje to pitanje na rješavanje u zasebnoj tužbi ili drugom postupku. Nakon toga raspored plaćanja može se potvrditi, pod uvjetom da je dužniku odobrena prilagodba duga.

Raspored plaćanja može se izmijeniti na prijedlog dužnika ili vjerovnika ako se nakon potvrde rasporeda plaćanja dozna za postojanje duga koji se može prilagoditi, a koji nije bio poznat u trenutku potvrde rasporeda plaćanja.

Ako se dug koji se može prilagoditi pojavi nakon dovršetka rasporeda plaćanja i bilo bi moguće izmijeniti raspored plaćanja zbog tog duga, dužnik mora otplatiti taj dug u iznosu koji bi bio dodijeljen vjerovniku da je dug bio uključen u raspored plaćanja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

U pravilu se tražbine u svim vrstama postupka u slučaju nesolventnosti smatraju ravnopravnima, tj. svaki vjerovnik ima jednako pravo primiti plaćanje iz isplaćenih financijskih sredstava razmjerno svojoj tražbini. Iznimke od tog pravila odnose se na odredbe o pravu prvenstva i najnižem redu prvenstva tražbina.

Stečaj

Isplate vjerovnicima u stečajnom postupku izvršavaju se u skladu s potvrđenim diobnim popisom. Odredbe o određivanju reda prvenstva tražbina u stečajnom postupku u slučaju da imovina dužnika nije dostatna za pokriće svih tražbina utvrđene su u Zakonu o prvenstvu tražbina (*Laki velkoijen maksunsaantijärjestyksestä* 1578/1992).

Tražbine osigurane instrumentom osiguranja ili pravom pridržaja tražbine su s pravom prvenstva, kao i tražbine koje su nastale u vezi s restrukturiranjem poduzeća, uzdržavanjem koje se plaća za dijete i poslovnim hipotekama. Tražbine koje su podređene ostalim tražbinama i njihov međusobni poredak utvrđeni su zasebnim odredbama. Takve tražbine uključuju kamate i kazne za zakašnjelo plaćanje u pogledu podređenih tražbina koje su nastale nakon početka stečajnog postupka te druge naknade koje se temelje na javnom pravu, osim novčanih i ugovornih kazni.

Restrukturiranje

Vjerovnici koji bi izvan postupka restrukturiranja imali jednako pravo na plaćanje njihovih tražbina u ravnopravnom su položaju u dogovorima u pogledu duga u okviru programa restrukturiranja. Međutim, u programu restrukturiranja može se predvidjeti da vjerovnici s malim tražbinama budu isplaćeni u cijelosti.

Na osigurane dugove mogu se primijeniti samo ograničene mjere na temelju dogovora o dugu jer se glavnica osiguranog duga ne može smanjiti. Dogovor o dugu ne utječe na postojanje ili sadržaj vjerovnikova stvarnog prava jamstva.

U dogovoru o dugu kamate i drugi troškovi kreditiranja koji se obračunavaju tijekom postupka restrukturiranja za restrukturiranje dugova koji nisu osigurani dugovi smatraju se dugovima najnižeg reda prvenstva.

Prilagodba duga

Dužnikova raspoloživa financijska sredstva i financijska sredstva od likvidacije njegove imovine moraju se podijeliti na neosigurane dugove razmjerno njihovu iznosu. Na neosigurani dug mogu se primijeniti sve raspoložive mjere prilagodbe duga, ali se obveza plaćanja u pogledu osiguranih dugova ne može ukinuti.

Dogovor o dugu ne utječe na postojanje ili sadržaj vjerovnikova stvarnog prava jamstva.

Mora se primijeniti mehanizam koji je najmanje štetan za vjerovnika, ali je i dalje dostatan za poboljšanje financijskog položaja dužnika. Posljednje obveze koje se raspoređuju za plaćanje iz dužnikovih raspoloživih financijskih sredstava i sredstava dobivenih likvidacijom jesu dugovi koji bi bili podređeni da je dužnik proglasio stečaj i kamate koje se obračunavaju od početka prilagodbe duga do potvrđivanja rasporeda plaćanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Stečaj

Stečajni upravitelj sastavlja diobni popis kako je opisano u odjeljku 12. Stečajni postupak na sudu u pravilu završava potvrđivanjem diobnog popisa.

Sveukupni stečajni postupak završava nakon što vjerovnici odobre završno poravnanje računa. Stečajni upravitelj sastavlja završno poravnanje računa nakon što je stečajna masa popisana, a imovina koja pripada stečajnoj masi likvidirana. Završno poravnanje računa može se sastaviti čak i ako je stečajna masa djelomično nepopisana jer instrumenti osiguranja ili druga imovina male vrijednosti nisu prodani ili jer tražbina u stečajnom postupku ili neznatan dio tražbina nisu jasni.

Nagodba kojom se zaključuje stečajni postupak može se postići u okviru stečajnog postupka ako je podupiru dužnik i većina vjerovnika. Potvrđivanjem nagodbe prestaju imenovanje stečajnog upravitelja i ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku.

Sud može izdati rješenje o prestanku stečajnog postupka ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za troškove stečajnog postupka ili ako zbog drugog razloga nastavak stečaja ne bi bilo svrsishodan. Međutim, sud ne može izdati rješenje o prestanku stečajnog postupka ako se stečaj nastavlja u okviru javne prinudne uprave. Razlozi za nastavak stečaja u okviru javne prinudne uprave mogu uključivati, na primjer, potrebu za nadzorom dužnika. Javna prinudna uprava završava završnim poravnanjem računa.

Poništenje stečaja može se naložiti na temelju valjanog razloga u roku od osam dana od rješenja o pokretanju stečaja. Tada prestaju pravni učinci stečaja.

Obveza u pogledu dugova nastavlja se i nakon stečaja. Dužnik nije oslobođen obveze u pogledu dugova u stečajnom postupku koji nisu u cijelosti otplaćeni u okviru stečajnog postupka.

Restrukturiranje

Sudski postupak u pogledu restrukturiranja završava odobrenjem programa restrukturiranja. Odobrenjem programa dužnik ponovno stječe slobodu djelovanja i prestaju pravni učinci povezani s pokretanjem postupka, kao što su zabrana plaćanja i naplate dugova. Nakon odobrenja programa restrukturiranja uvjeti predmetnih dugova uređeni su programom restrukturiranja, a u pravilu će svi nepoznati dugovi u okviru restrukturiranja postati nevažeći.

Sud može, na zahtjev nadzornika ili vjerovnika, naložiti prestanak važenja programa restrukturiranja ako je dužnik počinio težu povredu programa. Program restrukturiranja prestat će važiti i ako je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak prije zaključenja programa. Sud isto tako može naložiti prestanak važenja dogovora u pogledu duga iz programa restrukturiranja koji se odnosi na određenog vjerovnika, na primjer, ako je dužnik bitno zanemario svoje obveze prema vjerovniku na temelju programa restrukturiranja. Nakon prestanka važenja programa restrukturiranja vjerovnik će imati ista prava koja je imao prije njegova odobrenja.

Prilikom zaključenja programa restrukturiranja nadzornik ili, ako on ne postoji, dužnik mora predstaviti završno izvješće o provedbi programa.

Prilagodba duga

Sudski postupak u pogledu prilagodbe duga završava nakon što sud potvrdi raspored plaćanja. Nakon potvrde rasporeda plaćanja uvjeti predmetnih dugova uređeni su rasporedom plaćanja. Obveze plaćanja utvrđene u rasporedu plaćanja obvezujuće su za dužnika sve do ispunjenja svih navedenih obveza. Bez obzira na završetak rasporeda plaćanja, dužnikove obveze navedene u rasporedu ostaju na snazi ako nisu ispunjene. Dužnik nije oslobođen otplate preostalih dugova sve dok se ne ispune sve obveze utvrđene u rasporedu plaćanja.

Raspored plaćanja prestat će važiti ako se prije zaključenja rasporeda proglasi stečaj dužnika. Sud može, na zahtjev dužnika ili vjerovnika, naložiti prestanak važenja rasporeda plaćanja ako je dužnik zanemario svoje obveze propisane zakonom. Nakon prestanka važenja rasporeda plaćanja vjerovnik će imati ista prava koja je imao prije prilagodbe duga.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Činjenica da je stečajni postupak završen ne znači da je dužnik oslobođen svojih obveza u pogledu dugova. Drugim riječima, dužnik i dalje odgovara za dugove u stečajnom postupku koji u tom postupku nisu u cijelosti otplaćeni.

Restrukturiranje

Vjerovnici imaju pravo naplate svojih tražbina navedenih u programu restrukturiranja, a restrukturiranje ne završava sve dok obveze iz programa nisu ispunjene. Nakon zaključenja programa vjerovnici više nemaju pravo naplate.

Može se i naložiti prestanak važenja programa restrukturiranja, kako je opisano u odjeljku 14. To znači da program više nije na snazi i da vjerovnici imaju isto pravo na plaćanje u okviru duga koji se restrukturira koje bi imali da program restrukturiranja nije odobren. Prestanak važenja programa ne utječe na valjanost transakcija koje su već zaključene na temelju programa.

Prilagodba duga

Uvjeti dugova koji se mogu prilagoditi uređeni su rasporedom plaćanja. Raspored plaćanja mora imati određeno trajanje. Dužnika se u potpunosti oslobađa nepodmirenih obveza koje nisu uključene u raspored plaćanja.

Bez obzira na završetak rasporeda plaćanja, dužnikove obveze utvrđene u rasporedu ostaju na snazi sve dok nisu ispunjene. Nakon zaključenja rasporeda plaćanja vjerovnici više nemaju pravo naplate.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Troškovi stečajnog postupka sastoje se od sudskih pristojbi koje se ubiru za taj postupak, naknade stečajnog upravitelja i svih drugih troškova koji proizlaze iz nadzora stečajne mase i upravljanja njome.

Troškovi stečajnog postupka podmiruju se iz financijskih sredstava stečajne mase. Ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za troškove, vjerovnik može preuzeti odgovornost za troškove kako bi izbjegao prestanak stečajnog postupka.

Sud isto tako može odlučiti da se stečaj nastavlja u okviru javne prinudne uprave, ako se to smatra opravdanim, na primjer zbog nedostatnih sredstava stečajne mase. U tom slučaju prestaju imenovanje stečajnog upravitelja i ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku. Troškovi stečajnog postupka koji proizlaze iz javne prinudne uprave plaćaju se iz državnih sredstava ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za podmirenje tih troškova.

Restrukturiranje

Troškovi postupka, kao što je naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti, plaćaju se iz imovine dužnika. Druga stranka može isto tako preuzeti odgovornost za troškove jer je jedna od prepreka pokretanju postupka restrukturiranja postojanje vjerojatnosti da dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova postupka. Ipak, treće strane rijetko preuzimaju odgovornost za troškove.

Za naknadu troškova odbora vjerovnika odgovorni su vjerovnici, osim ako je drukčije utvrđeno u programu restrukturiranja.

Osoba koja želi ostvariti pravo na predstavljanje nacrtu programa restrukturiranja mora sastaviti njegov nacrt sama i o vlastitom trošku.

Prilagodba duga

Troškovi postupka sastoje se od razumne naknade za usluge upravitelja u slučaju nesolventnosti i naknade za njegove troškove. U pravilu dužnik mora platiti naknadu i troškove upravitelja u slučaju nesolventnosti do iznosa koji ne premašuje raspoloživa financijska sredstva dužnika tijekom četiri mjeseca nakon potvrde rasporeda plaćanja ili izmijenjenog rasporeda plaćanja. Dio naknade i troškova koje ne pokrije dužnik plaća se iz državnih sredstava. Ako je zahtjev za prilagodbu duga odbijen, cjelokupna naknada i cjelokupni troškovi plaćaju se iz državnih sredstava.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Odredbe o povratu primjenjuju se na sve vrste postupaka u slučaju nesolventnosti.

Imovina koja je prenesena prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koja ispunjava uvjete utvrđene zakonom može se vratiti podnošenjem tužbe za povrat, tužbe u pogledu prava vlasništva ili tužbe za proglašenje ništavosti. U svim vrstama postupaka u slučaju nesolventnosti na povrat se primjenjuju odredbe Zakona o povratu imovine u stečajnu masu. Mora postojati osnova za povrat.

Preduvjeti za postojanje osnove za povrat, a time i za poništenje transakcije, sljedeći su:

- transakcija je upotrijebljena kako bi se na neodgovarajući način pogodovalo jednom vjerovniku na štetu ostalih vjerovnika, kako bi se prenijela imovina izvan dohvata vjerovnika ili povećao ukupan iznos duga na štetu vjerovnika,

- dužnik je bio nesolventan u trenutku transakcije ili je transakcija pridonijela nesolventnosti dužnika; ako se transakcija odnosi na dar, drugi preduvjet je da je dužnik bio prezadužen ili je postao prezadužen zbog transakcije,
- druga strana u transakciji znala je ili je trebala znati da je dužnik nesolventan/prezadužen ili za učinke transakcije na financijsko stanje dužnika te za druge čimbenike koji tu transakciju čine neprikladnom.

Ako je druga strana u transakciji bila bliski srodnik dužnika, smatra se da je ta osoba znala za prethodno navedene čimbenike, osim ako može dokazati da je postupala u dobroj vjeri. Ako je transakcija zaključena više od pet godina prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, može se poništiti samo ako je bliski srodnik dužnika bio jedna od strana u toj transakciji.

Otplate dugova izvršene više od tri mjeseca prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mogu se poništiti ako su za otplatu upotrijebljena neuobičajena sredstva plaćanja ili ako je otplata izvršena preuranjeno ili ako se otplaćeni iznos smatra znatnim s obzirom na financijska sredstva stečajne mase. Međutim, otplate se ne mogu poništiti ako se smatraju uobičajenima s obzirom na okolnosti. Plaćanja na temelju ovrhe isto se tako mogu poništiti, pod uvjetom da je ovrha izvršena više od tri mjeseca prije roka. Primjenjivi rok dulji je za bliske srodnike dužnika. Plaćanja se mogu poništiti čak i ako je vjerovnik postupao u dobroj vjeri.

Postoje i zasebne odredbe kojima se uređuje poništenje, na primjer, darova, podjele imovine, prijeboja i instrumenata osiguranja.

■ Posljednji put ažurirano: 15/02/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.